

Szkoła Letnia

"New multidisciplinary methods in archaeological practice"

28 Maja 2023- 3 Czerwca 2023

UNIwersytet JUTRA II
- zintegrowany program rozwoju Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
POWR.03.05.00-00-Z303/18

O Uniwersytecie

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu jest jednym z najlepszych ośrodków akademickich w Polsce i uczelnią badawczą. Na renomę uniwersytetu wpływa tradycja, wybitne osiągnięcia naukowe kadry akademickiej, atrakcyjny program kształcenia studentów i doskonała baza lokalowa. Misją uniwersytetu jest prowadzenie wysokiej jakości badań, kształcenie we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz rozwijanie społecznej odpowiedzialności. Uniwersytet stanowi centrum wiedzy, w którym badania i nauczanie wzajemnie się przenikają.

20

Faculties

1168

Doctoral students

242

Specialisations

860

Research projects
worth over PLN 1.305
billion

4

Branches

764

Participants in
postgraduate courses

36

Postgraduate courses

772

International students

13567

Newly enrolled
students

125

Degree programmes

241

Science clubs

32100

Students in traditional
and extramural
programmes

3006

Academic staff

4624

Publications

2282

Administrative staff

Uniwersytety biorące udział w szkole:

- > National University of Ostroh Academy
- > Borys Grinchenko Kyiv University
- > H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University
- > Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
- > Sumy Makarenko State Pedagogical University
- > Donbass State Pedagogical University
- > Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
- > Khmelnytskyi National University
- > Petro Mohyla Black Sea State University
- > Vasyl' Stus Donetsk National University
- > Oles Honchar Dnipro National University
- > Ivan Franko National University of Lviv
- > V. N. Karazin Kharkiv National University
- > Lesya Ukrainka Volyn National University
- > Taras Shevchenko National University of Kyiv
- > Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav
- > Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

AGENDA

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Solidarity with Ukraine – University of Tomorrow

NEW MULTIDISCIPLINARY METHODS IN ARCHAEOLOGICAL PRACTICE

Dębina Palace, 28.5.2023-3.6.2023

PROGRAM

Sunday, 28.05

16:00 Arriving, accommodation

Monday, 29.05

10:00-10:15 Official opening / Ms. Joanna Barszcz, Prof. Rafał Dymczyk, dr Kostiantyn Mazur
10:15-12:00 Presentation of Adam Mickiewicz University / dr Kostiantyn Mazur
12:00-13:00 Networking & academic team building
13:00-14:30 Presentation of EPICUR Consortium / dr Kostiantyn Mazur
14:30-16:00 Interdisciplinary on the own example / dr Kostiantyn Mazur

Tuesday, 30.05

10:00-10:30 Introduction / Heads of the Faculty of Archaeology, Prof. A. Michalowski, Prof. M. Ignaczak, Prof. J. Wierzbicki
10:30-12:30 Introduction to summer school program (lecture) / Dr Jan Romaniszyn
12:30-14:30 AMU Morasko Campus and Collegium Historicum (tour) / Dr Jan Romaniszyn
14:30-16:00 Faculty of Archaeology history and Polish-Ukrainian archaeological research projects (lecture) / Dr Jan Romaniszyn

Wednesday, 31.05

10:00-11:30 History of Poznań (workshop in city) / Dr Michał Krueger
11:30-13:00 History of Poznań (workshop in city) / Dr Michał Krueger
13:00-14:30 AMU archaeological research project in Poznań (Kolegiata Square) / Prof. Marcin Ignaczak
14:30-16:00 Archaeological Museum in Poznań / Dr Michał Krueger
20:00 Camp fire

Thursday, 1.06

10:00-11:30 Non-invasive methods in archaeology – theory (lecture) / Dr Jakub Niebieszczański
11:30-13:00 Micro and macroscopy methods (lecture) / Prof. Iwona Sobkowiak-Tabaka
13:00-14:30 Micro and macroscopy methods (workshop) / Prof. Iwona Sobkowiak Tabaka
14:30-16:00 Non-invasive methods in archaeology (fieldwork) / Witold Szambelan

Friday, 2.06

10:00-11:30 GIS in archaeology (workshop) / Dr Jan Romaniszyn
11:30-13:00 GIS in archaeology (workshop) / Dr Jan Romaniszyn
13:00-14:30 Spatial data analysis (workshop) / Witold Szambelan
14:30-16:00 Spatial data analysis (workshop) / Witold Szambelan
Shopping, Departure

Saturday, 3.06

Arriving to Ukraine

Breakfast time: 08:00-09:00; Lunch time: 17:30

ul. Święty Marcin 78, 61-809 Poznań
tel. +48 61 829 43 28
kostiantyn.mazur@amu.edu.pl

www.amu.edu.pl

Koordynatorzy merytoryczni

Prof. UAM dr hab.

Rafał Dymczyk

Kierownik Pracowni Humanistycznych Studiów Interdyscyplinarnych. Zapalony podróżnik, wykładowca przedmiotów turystycznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, przez wiele lat pracujący jako pilot wycieczek na różnych kontynentach.

magister

Joanna Barszcz

Dyrektor Centrum Wsparcia Współpracy Międzynarodowej na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Doktor

Kostiantyn Mazur

Specjalista w Centrum Wsparcia Współpracy Międzynarodowej, związany z UAM od 2017 roku. Prywatnie pasjonat organizacji podróży do Islandii, Ukrainy, Kazachstanu oraz na Bałkany. Miłośnik fotografii krajobrazowej i podróżniczej.

Koordynatorzy merytoryczni

Prof. UAM dr hab.

Marcin Ignaczak

Prodziekan ds. studenckich i kształcenia na Wydziale Archeologii, członek Komisji ds. studenckich i kształcenia, Komisji ds. współpracy z biznesem, Zespołu ds. strategii rozwoju UAM oraz Rady Naukowej dyscypliny archeologia. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na epoce brązu i wczesnej epoce żelaza w Europie, kontaktach międzykulturowych w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza na obszarze międzyśródziemnomorskim, środkowej i późnej epoce brązu w Europie Wschodniej oraz strukturze społecznej i osadnictwie w epoce żelaza na stepach i stepach leśnych strefy pontyjskiej.

Prof. UAM dr hab.

Jacek Wierzbicki

Prodziekan ds. naukowych Wydziału Archeologii, członek Komisji ds. projektów naukowo-badawczych i współpracy międzynarodowej oraz Rady Naukowej dyscypliny archeologia. Prezes i sekretarz generalny Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich. Zawodowo zajmuje się okresem neolitu w Europie Środkowej, w szczególności kulturą pucharów lejkowatych i jej obrządkiem pogrzebowym oraz problematyką osadniczą. Z zamiłowania filatelista.

Prof. dr hab.

Andrzej Michałowski

Dziekan Wydziału Historii, członek Senatu, Rady Programowej Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych oraz Rady Szkoły Humanistycznej. Przewodniczący Rady Naukowej dyscypliny Archeologia oraz Prezes Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich. Redaktor Slavia Antiqua i Wielkopolskiego Sprawozdania Archeologicznego. Wykonawca w międzynarodowym projekcie Słownik budownictwa drewnianego, realizowanym z inicjatywy prof. W.H. Zimmermanna w Niedersächsischen Institut für Historische Küstenforschung w Wilhelmshaven oraz wykonawca w projekcie Nieinwazyjne wsparcie AZP w okolicach Poznania, realizowanym w Zakładzie Prehistorii UAM pod kierunkiem prof. Włodzimierza Rączkowskiego. Uczestnik ekspedycji archeologicznych w Polsce, Niemczech i Wielkiej Brytanii. Kierował licznymi wykopaliskami prowadzonymi w ramach badań ratowniczych podejmowanych na trasie gazociągu tranzytowego Jamał-Europa.

Koordynatorzy merytoryczni

Doktor

Jan Romaniszyn

Adiunkt w Katedrze Archeologii i członek Rady Naukowej dyscypliny Archeologia. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się na środkowej epoce brązu i jej pozostałościach, szczególnie w Europie Środkowej i Wschodniej.

Doktor

Michał Krueger

Adiunkt na Wydziale Archeologii i członek Rady Naukowej dyscypliny Archeologia. Jego zainteresowania badawcze skupiają się wokół archeologii zachodniej części Morza Śródziemnego, w szczególności Półwyspu Iberyjskiego, okresu orientalistycznego na Morzu Śródziemnym, ruchów kolonizacyjnych, kontaktów międzykulturowych, transportu i żeglugi w starożytności oraz turystyki archeologicznej.

Doktor

Jakub Niebieszczanski

Adiunkt na Wydziale Archeologii, członek Rady Naukowej dyscypliny Archeologia i Sekretarz Krajowy Polskiego Instytutu Archeologicznego w Atenach. Jego główne zainteresowania badawcze to geoarcheologia w aspekcie zastosowań badań geomorfologicznych i paleogeograficznych w archeologii, neolicie i epoce brązu oraz systemy informacji geograficznej.

Koordynatorzy merytoryczni

Prof. UAM dr hab.

Iwona Sobkowiak-Tabaka

Profesor zwyczajny na Wydziale Archeologii, członek Kapituły Medalowej Alumno bene merenti i Rady Naukowej dyscypliny Archeologia. Jej zainteresowania badawcze koncentrują się wokół chrnostartygrafii późnego paleolitu, społeczności łowiecko-zbierackich późnego paleolitu i mezolitu na Nizinie Środkowoeuropejskiej, mezolitu w Sudanie, interakcji człowiek-środowisko oraz transmisji kulturowej

Magister

Witold Szambelan

Doktorant w Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych
UAM

Dziękujemy za zaproszenie do wzięcia udziału w letniej szkole " New multidisciplinary methods in archaeological practice", która odbyła się w dniach 28.05-3.06.2023 r. To było naprawdę cenne doświadczenie i okazja, aby dowiedzieć się czegoś nowego i interesującego.

Pierwszy dzień szkoły zapamiętaliśmy ze względu na wykład motywacyjny i główny cel studiów - zniszczenie starych standardów studiowania na Ukrainie. Im więcej będziemy mieli nowoczesnych specjalistów, tym lepsze będą kierunki akademickie na Ukrainie. Chciałabym, aby studenci rozpoczynali studia nie dla dyplomu, ale po to, aby rozwijać naukę i nasz kraj.

Kiedy byliśmy na uniwersytecie, słuchaliśmy ciekawych wykładów. Ale najlepszą okazją było wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce. Na UAM mieliśmy właśnie taką możliwość, dlatego jestem bardzo wdzięczna !!! Chciałabym również podziękować wszystkim profesorom za dzielenie się swoją wiedzą i doświadczeniem oraz za poświęcony nam czas.

Wycieczka po Poznaniu była niesamowita i interesująca! Miasto ma tak wiele niezwykłych historycznych miejsc do odwiedzenia. To wspaniałe!

Zatrzymaliśmy się na pięć dni w przepięknym Pałacu Dębina. To miejsce jest bardzo piękne i spokojne. Przyroda i jezioro sprawiają, że budynek jest niezwykle przytulny. Podobał mi się śpiew ptaków przez cały czas. Czułam się jak w filmie. Personel był świetny. To wspaniałe, kiedy przyjechaliśmy na noc, a szef kuchni został, aby podać kolację. Jedzenie było pyszne!

Bardzo się cieszę, że zaprzyjaźniłam się z polskimi studentami. Są zabawni i uroczy. Omówiliśmy wiele aspektów w krajach, w których mieszkamy, a także zaprosiłam ich do podróży na Ukrainę (po ukraińskim zwycięstwie).

Bardzo się cieszę, że mogłam przez pięć dni odwiedzić UAM w Poznaniu. Dowiedziałam się czegoś nowego i interesującego. Nowe multidyscyplinarne metody w praktyce archeologicznej na Ukrainie są potrzebne do rozwoju ukraińskiej archeologii.

Dziękuję wszystkim za uwagę.“

~ Yelyzaveta Pestriakova, Ivan Franko National University of Lviv

“Chciałbym podzielić się wrażeniami z Letniej Szkoły " New Multidisciplinary Methods in Archaeological Practice" (28.05-3.06.2023).

Rzeczywistość przerosła wszelkie oczekiwania! Zakwaterowanie w Pałacu Dębina było bardzo ciche i komfortowe. Jestem bardzo wdzięczna pracownikom Pałacu za ich życzliwość, gościnność i przytulną atmosferę, którą stworzyli.

Zapoznanie się z Uniwersytetem Adama Mickiewicza i Wydziałem Archeologii było również bardzo miłe. Zachwycił mnie Kampus Morasko, jego nowoczesność i komfort. Studiowanie w tych murach było prawdziwą przyjemnością! Członkowie wydziału wygłosili szereg interesujących wykładów na temat historii wydziału, a także na temat Szkoły Letniej - o polsko-ukraińskiej współpracy archeologicznej i nowoczesnych metodach badawczych. Najciekawszą częścią była oczywiście praktyka - praca z najnowszymi mikroskopami, radarem, RTK, TS i magnetometrem. Następnie wykładowcy szczegółowo wyjaśnili nam zasadę pracy w programie QGIS z otrzymanymi danymi.

W trakcie Letniej Szkoły odbyliśmy również cudowną wycieczkę po Poznaniu, a później odwiedziliśmy Muzeum Archeologiczne. Nasze "ognisko" było dla mnie (i dla moich kolegów, jestem pewien) wyjątkowe, ponieważ spotkaliśmy się ze studentami archeologii UAM. Wymieniliśmy się doświadczeniami i po prostu miło spędziliśmy razem czas.

Jestem niezmiernie wdzięczna organizatorom Szkoły Letniej i wszystkim zaangażowanym, a w szczególności koordynatorom dr Kostiantynowi Mazurowi i dr Janowi Romaniszynowi za dbałość o najdrobniejsze szczegóły i wsparcie podczas całego wyjazdu.

Podróż do Poznania była fantastyczna, zdobyte doświadczenie na pewno przyda mi się w mojej praktyce, ale co najważniejsze, jestem pewna, że chciałabym ponownie pojechać na UAM!

P.S. UAM ma bardzo fajny merch, dzięki!"

~ **Anastasiia Botsvinok, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University**

Krótką recenzją Szkoły Letniej " New multidisciplinary methods in archaeological practice" z Uniwersytetu Adama Mickiewicza.

Ogólnie rzecz biorąc, było to bardzo pozytywne doświadczenie, które z pewnością wykorzystam w moich przyszłych badaniach. Wszystkie wykłady i warsztaty były na wysokim poziomie, prowadzone przez profesjonalistów. Wszystko zostało wyjaśnione w bardzo jasny sposób, nie pozostawiając żadnych pytań. Tematy wybrane na Szkołę są nie tylko interesujące, ale faktycznie ważne i bardzo przydatne. Jednak w czasie Szkoły można było poświęcić więcej czasu na wykłady i warsztaty dotyczące metod multidyscyplinarnych: gdyby część wprowadzająca została umieszczona w jednym dniu zamiast w dwóch pierwszych dniach, mielibyśmy więcej czasu na pracę z rzeczywistymi narzędziami badawczymi.

Pobyty w Pałacu Dębina również okazał się bardzo przyjemnym doświadczeniem z ładnymi pokojami, pięknym terenem, wieloma miejscami do wspólnego spędzania czasu i bardzo dobrą kuchnią. Myślę, że jest to idealne miejsce na tego rodzaju wydarzenie, a także na rodzinne wakacje, wesele lub cokolwiek innego.

Osobiście podobało mi się codzienne chodzenie na uniwersytet na zajęcia, nie było to tak wyczerpujące, jak wszyscy się spodziewali, zamiast tego, mogliśmy spędzić czas na kampusie, poznać więcej ludzi i zdobyć materiał w dobrze przygotowanych przestrzeniach (mówiąc o prostych obszarach, a także laboratoriach).

Największą sugestią, jaką mam dla przyszłego doskonalenia organizacji programu, to dodanie kilku prostych kroków - coś w rodzaju wymagania listu motywacyjnego przy przyjmowaniu studentów do szkoły. Co najważniejsze: nie może to wpływać na szanse kandydata na przyjęcie do szkoły. Być może dla szkół o tak specyficznym temacie jak moja, byłoby to świetnym krokiem, aby zrozumieć, jak bardzo będzie to przydatne w przyszłej pracy, a jeśli nie będzie pasować - nie odrzucać aplikacji, ale zaoferować inną szkołę, zachowując możliwość wizyty w tej, do której uczeń aplikował.

Chcę podziękować wszystkim, którzy pracowali z nami podczas Szkoły, szczególnie Kostiantynowi Mazurowi,

~ Daria Hemberzhevska Petro Mohyla Black Sea National University

Szkoła letnia " New multidisciplinary methods in archaeological practice" była niezapomnianym doświadczeniem naukowym i międzykulturowym, które zaowocuje ścisłą współpracą pomiędzy ukraińskimi uniwersytetami i Uniwersytetem Adama Mickiewicza w Poznaniu.

